

OUDERLIEFDE DE ONVERBREKELIJKE BAND TUSSEN OUDERS EN KINDEREN

Een mens is geen op zichzelf staand individu, maar is, of je dat nu wilt of niet, altijd verbonden met anderen. In de eerste plaats ben je, als kind van de Vader, verbonden met God en als kind van je ouders ben je verbonden met je vader en moeder.

De band die God met ons heeft, is blijvend en onverbreeklijk, evenals de band tussen ouders en kinderen. De band tussen ouders en kinderen is niet zelf gekozen. Ouders krijgen kinderen. Aan kinderen wordt niet gevraagd of ze dat willen, nee kinderen worden geboren uit de liefdesrelatie van hun ouders. Deze twee onverbreeklijke banden, die met God en met onze ouders, zijn twee belangrijke, misschien wel de belangrijkste basis-fundamenten in ons leven. Ze zijn te vergelijken met de twee stijlen van een ladder. Als een stijl van een ladder kapot is dan is de ladder niet meer te gebruiken. De horizontale verbindingen, de sporten van een ladder die de zelf gekozen relaties verbeelden, zijn wel te verbreken. Helaas zien we dat ook vaak genoeg in het leven. Denk aan man/vrouw relaties of vriendschappelijke relaties, die gemakkelijker te verbreken zijn dan bloedbanden.

De loyaliteit in de familierelatie is groot en het is belangrijk genoeg om die band in stand te houden.

In de band tussen ouders en kinderen, verbeeld door één van de stijlen van de ladder, zit een aantal belangrijke aspecten die we aan de orde willen stellen.

ONVOORWAARDELIJKE LIEFDE

Je kunt soms wel eens het idee krijgen dat ouderliefde maar een riskante onderneming is. Er kan zoveel mis gaan! Voor je het weet, doe je iets verkeerd of gaat er iets verkeerd en dan draait het op een mislukking uit! Maar zo is het gelukkig niet. Ouderliefde is nooit tevergeefs. Als in liefde wordt opgevoed, zijn de termen mislukken en gelukken niet van toepassing. Liefde voor God en liefde voor onze kinderen is als een vuur dat blijft branden. Alles wat kinderen met die bedoeling ooit van ons hebben ontvangen, dooft nooit helemaal. Het houdt zijn waarde en zal blijven bestaan, als een gloeiende vonk. Ook als dat hart omhuld is door een korst van onverschilligheid.

Wat liefde is, kan niet gemakkelijk onder woorden worden gebracht en daarom wordt er zoveel over geschreven en gezongen. Ze is het hoogst wat op aarde gegeven en opgedragen is. Het is het grote gebod. Daarom zal ze in een christelijke opvoeding een centrale plaats innemen. Liefde van God is onvoorwaardelijk en onze liefde voor onze kinderen mag ook onvoorwaardelijk zijn. Ouders die hun kinderen in liefde opvoeden, zijn zo een voorbeeld van God en laten zodoende Zijn wil geschieden.

De vraag die we elkaar mogen stellen, is of we niet hebben gesjoemeld met de liefde voor onze kinderen. Als er uit liefde is opgevoed dan is het belangrijkste niet vergeten. Dat geeft hoop en mogelijkheden.

SCHULD EN SCHULDGEVOELENS

Er is een belangrijk verschil tussen schuld en schuldgevoelens. In de Bijbel wordt schuld vergeven, niet het schuldgevoel. Schuld moet worden erkend, dat moet onder ogen worden gezien, tegenover jezelf, tegenover God en de ander. Als schuld wordt erkend dan kan er een weg van vergeving gegaan worden. Neem de moed en de verantwoordelijkheid om schuld te erkennen.

Uitgesproken schuld houdt de relatie open.

Schuldgevoelens kunnen reëel zijn – er is sprake van schuld - maar ook irreëel en zelfs heel onvruchtbaar. In schuldgevoelens kun je blijven hangen, dat leidt af en is niet vruchtbaar voor de relatie. Het is belangrijk om bij jezelf te ontdekken of er sprake is van louter schuldgevoel of dat er sprake is van echte schuld. De vraag ‘wat heb ik fout gedaan’ moet je niet uit de weg gaan of te snel weg troosten. Dat is niet heilzaam voor een oprechte verhouding. Maar met een schuldgevoel kun je beter radicaal afrekenen.

EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

Het is belangrijk dat ouders ruimte creëren voor respect voor de keuzes van hun volwassen kinderen, ook al gaan zij andere wegen. Je hoeft het met die keuzes niet eens te zijn en soms ervaar je daarin moeite en pijn. Maar het is bevrijdend en goed om het kind het recht te geven om eigen fundamentele levenskeuzes te maken. Als het goed is, heb je je kinderen opgevoed tot zelfstandigheid, ook wat betreft het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Dan hoef je als ouders je niet meer overal verantwoordelijk en schuldig voor te voelen.

De loyaliteit aan het kind kan dan ook een plek krijgen. Laat duidelijk merken dat je kind een geliefd kind blijft ook al maakt het andere keuzes waar je niet voor kan applaudisseren. Laat merken aan je kind dat het te allen tijde op jullie als ouders kan rekenen.

Kinderen opvoeden is een proces. Aan het begin van onze opvoeding zijn we als ouders onmisbaar in het leven van onze kinderen. Maar opvoeden is naast al het andere, ook jezelf overbodig maken. Kinderen moeten op eigen benen leren staan, zelfstandig worden. Eigen verantwoordelijkheid leren nemen.

LOSLATEN

Een kind is de toekomst van de ouders, zij leven voor het kind. Het omgekeerde is niet waar. De ouders zijn niet de toekomst van het kind en het kind leeft niet voor de ouders.

Ouders houden hun hele lieve leven lang de kinderen voor ogen maar de blik van kinderen is naar de toekomst gericht. Het is goed om je te realiseren dat ouders niet een grote rol spelen in de toekomstplannen van hun kinderen. Kinderen hoeven niet het podium te bouwen waarop ouders hun successen uitstallen. Ze zijn er niet voor de zekerheid van de

ouders. Je hebt geen kinderen gekregen om eer aan te behalen. Die menselijke gevoelens zijn vaak wel aanwezig, maar die moeten worden gesnoeid en weggesneden. Dat kost moeite maar geeft tegelijk een nieuw begin.

Loslaten is misschien wel één van de moeilijkste zaken in ons leven. Het proces van loslaten zullen we al vroeg moeten aangaan. Het doet soms pijn en geeft moeite, zeker als kinderen andere wegen gaan dan die wij in gedachten hebben. De teleurstelling kan dan ook groot zijn.

Elk ouderpaar krijgt met dit losmakingsproces te maken als kinderen zelfstandig worden. Het kan helpend zijn om terug te denken aan je eigen losmakingsproces. Hoe heb jij dat gedaan toen je zelfstandig werd en los kwam van de opvoeding van je ouders?

Ook de gelijkenis van de verloren zoon kan ons daarin helpen. De vader durft zijn jongste zoon los te laten. Henri Nouwen geeft in zijn boek 'Eindelijk thuis' een ontroerende beschrijving van deze gelijkenis.

VERTROUWEN

Twee voorbeelden om duidelijk te maken hoe vertrouwen kan werken. Christien leerde van haar vader springen van de trap. Zij sprong en vader ving. Het was een spelletje dat ze vaak en veel speelden. Christien durfde te springen omdat ze wist: mijn vader vangt me. Ze leerde te vertrouwen. Reinier speelde dit spel ook met zijn vader. Zijn vader zei:

'Toe, spring maar'. Vader ving hem niet op omdat deze vader hem een ander lesje wilde leren: nooit zomaar doen wat iemand zegt! Reinier breekt hierdoor zijn pols en vader vermaant hem: 'Volgende keer niet zo dom doen Reinier!'

Deze twee voorbeelden geven aan hoe een kind leert te vertrouwen òf te wantrouwen.

Vertrouwen leren, zit in de hele opvoeding verweven, in tal van situaties. Een kind dat heeft geleerd te vertrouwen, zal anders in het leven staan, en ook naar God, dan een kind dat heeft geleerd uit angst te leven. Omgekeerd kan de vraag gesteld worden: hoe gaan ouders om met vertrouwen richting de kinderen. Durven ouders ook hun kind te vertrouwen in de stappen die het zet of blijven ze regels stellen vanuit angst?

VERWACHTEND BIDDEN

We kennen allemaal het verhaal van moeder Monica en haar zoon Augustinus. Bekend is dat moeder Monica achttien jaar heeft gebeden dat haar zoon zich van zijn levensstijl zou bekeren en zijn leven aan Christus zou geven.

We kunnen daar in elk geval twee dingen van leren: ***verwachtend bidden en ons kind bij God in bewaring geven***. Het kan ruimte en rust geven als we het ook echt bij God laten liggen. Wij kennen Gods plannen niet die Hij heeft met onze kinderen. We weten dat Gods hand altijd uitgestrekt zal zijn richting onze kinderen. Die band is onverbreeklijk.

Corrie Blijdorp is contextueel therapeut bij De Driehoek.